مورِ په هېواد کې ټولنیز عدالت
او تلپاتې سوله غواړو

DAILY ارادہ

شمارهٔ: ۲۹

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

اووم کال - دویمه دوره، نه ویشتمه گڼه، پر له پسې گڼه ۱۰۵۳ د ۱۳۸۶ هـ ش د تلې ۲۶، د پنجشنبې ورځ، د ۱۴۲۸ هـ ق د شوال المکرم ۶ — 18 October , 2007

PROPERTY OF ACKU

نشست مقدماتی اجلاس ایکودر هرات آغاز شد

افغانستان برای یک دوره ریاست این سازمان را به عهده خواهدگرفت

نشست مقدماتی شرکت کننده گان در اجلاس وزیران خارجهٔ ایکو، با حضور معاونان وزیران خارجه، متخصصان و کارشناسان کشورهای عضو این سازمان، در هرات آغاز شد.

شرکت کننده گان در این نشست مقدماتی، به مدت دو روز، بر روی تهیهٔ اسناد و موضوعات مورد بحث در نشست وزیران خارجه که روز شنبه (۲۸ میزان) در هرات برگزار خواهد شد، کار می کنند.

سلطان احمد بهین سخنگوی وزارت امور خارجهٔ افغانستان می گوید جلسهٔ دیروز ، به ریاست محمد کبیر فراهی معاون سیاسی وزارت خارجهٔ افغانستان برگزار شد.

ص ۳

بینظیر بوتو او نواز شریف پاکستان ته راځي

په پاکستان کې د مسلم لیګ ګوند چارواکو اعلام کړی چې د دوی دګوند تبعید شوی مشر نواز شریف به بیرته هیواد ته راستون شي که څه هم پاکستان ته دنومورې دبیرته راتلو نیټه نه ده اعلان شوې، خو مسلم لیګ ویلي چې په لندن کې به دګوند دغړو له ناستې وروسته دغه نیټه اعلام شي .

تیره میاشت د پاکستان پخوانی لومړی وزیر نواز شریف هیواد ته له ستیندو وروسته دولسمشر پرویزمشرف له خوا سعودي عربستان ته تبعید کړای شو په عین حال کې ټاکل شوی چې د پاکستان بله پخوانی لومړی وزیره بینظیربوتو به نن له اوړدې مودې جلا وطنی وروسته بیرته خپل هیواد ته ستنه شي.

بریتانیا:

له طالبانو سره د خبرو په اړه د کرزي د هڅوملاتړ کوو

د برتانیا حکومت وایي له طالبانو سره د چلند په اړه د دوی په تګلارو کې هیڅ بدلون نه دی راغلی. خو دافغان حکومت له وسله والو مخالفینو سره د پخلاینې په اړه د ولسمشر کرزي له تګلارو غوځ ملاتړ کوي

د بهرپیو چارو په وزارت کې د سویلي اسیا او افریقایي هیوادونو مرستیال لارډ ملوک براون په کابل کې بي بي سي ته د ځانګړې مرکې په ترڅ کې وویل

۳ مخ

که جګړه پای ونه مومي د دولت پایښت نا شونی دی

د افغان وطن اسلامي ګوند مشر فیروز خیل

مورِ د افغان وطن اسلامي ګوند له رییس فیروزخیل صاحب سره مرکه کړې ده چې تاسوته یې وړاندې کوو.

پ- فیروز خیل صاحب! که مهرباني وکړئ د هېواد دحالاتو په هکله مونږ ته معلومات را کړئ خوښ به شو؟

ځ- زمونږ ګران هېواد د اسیا په زړه کې پروت او د اسیایي هېوادونو ترمنځ د پل او معبر حیثیت لري ، د تاریخ په اوږدو کې د نړۍ د زبرځواکونو پاملرنه یې ځان ته را اړولې ده ، په دې یویشتمه پیړۍ کې افغانستان لا زیات د نړیوالو دپاملرنې وړ ګرځېدلای او نړدې خلوېښت هېوادونه دلته عسکر لري. د القاعده د نابودۍ ترسر لیک لاندې راغلي او جګړه یې پیل کړې ده په تېرو شپږو کلونو کې نه یوازې دا چې القاعده یې نابوده نشوای کړای بلکې یو انډ یې هم القاعده پرشا نه کړه ، په کابل او نورولویو ښارونو کې خلک نسبتاً د امنیت احساس کوي ، سره له دې چې په بهرنیو ځواکونو باندې ځانمرګي بریدونه کېږي ، خو په لرې پرتو ولایتونو کې ولس وژل کېږي عام ذهنیت داسې دی چې روانې جګړې د تېرو دېرش کلونو جګړو تسلسل دی . خو اوس چې د لوېدیز د ځینو هیوادونو عسکر راغلي ،

واقعیت دا دی چې افغانستان د ټولو وروڼو قومونو ګډ کور دی او په ګډه به په دې ګډ کور کې ژوند کوي ، دلته هر افغان که پښتون ، تاجک ، ازبک ، ترکمن، پشیي ، نورستاني ، بلوڅ او هزاره دی اول مسلمان دی بیا افغان دی ، کله چې مسلمان شو بیانو دقوم او ژبې په خاطر جګړه هم نه کوي ، دا جګړه کوونکي چې دقوم او ژبې په سر یو پر بل وهي ، سبا ته بیا بل پر بل وهي دا د اسلام ضد قوتونه دي چې غواړي افغانان په خپلو کې سره وجنګوي.

د ملګرو ملتونو موافقه هم ورسره شته ، پرون کمونیزم هم یوه ډله له ځان سره لرله. نن لوېدیز هم یو ځو نوم وتي ټوپکوال له ځان سره لري . ملت د بیوزلۍ په حالت کې دی . ټولنیزه بې عدالتي اوج ته رسېدلې ده یو دولتي مامور دوه درې زره افغانۍ معاش اخلي خو تر څنګ یې په یوه شعبه کې بل مامور دوه زره او درې زره ډالره معاش لري، قیمتي او نرخونه له اسمان سره خبرې کوي ، برېښنا په دوامداره توګه د واکمنو کورونه روښانه کوي خو دغریبو خلکو کورونه برېښنا نه لري پنځوس په سلو کې خلک خپل کور نه لري ، کرایې په ډالرو دي ، وزګارتیا ، او بې وزلي د نظام په وړاندې د خطر زنګ دی

پ- خپلمنځي جګړې چې اوس یې هم سلسله روانه ده او د دواړو خواوو برخه وال یې پخواني مجاهدین وو. ستاسو په اند په پیل کې د کومو عواملو له مخې پیل شوې؟

ځ- بې له شکه د مجاهدینو خپلمنځي جګړې د نړیوالو زبرځواکونو په لاربښوونه را منځ ته شوې خو جهادي مشرانو هم سیاسي پوهه نه لرله دښمن یې لیده چې توطیه کوي .

۴ مخ

هشدار امریکا علیه پولشویی در ایران

دولت امریکا علیه عواقب آنچه که تهدیدهای ناشی از ضعف سازوکارهای موجود در ایران برای مقابله با پولشویی خوانده شده هشدار داده است.

سازمان موسوم به "شبکهٔ مقابله با جرایم مالی"، وابسته به وزارت مالیهٔ امریکا، به نهادهای مالی این کشور توصیه کرده است که در برابر "تهدیدهای ناشی از فعالیت غیرقانونی ایرانیان در ارتباط با پولشویی، تامین مالی تروریزم و تامین مالی تکثیر تسلیحات کشتار جمعی" هوشیاری به خرج دهند.

این سازمان دولتی امریکا علت این هشدار را بیانیهٔ اخیر "گروه اقدام علیه پولشویی" عنوان کرده که در آن فقدان سازوکارهای جامع درایران برای جلوگیری از پولشویی مطرح شده است.

ص۳

په پکتیا کې د دولت ضدوسله وال نېول شوي دي

دپکتیا ولایت دامنیي قومندانۍ دامنیت امر سمونوال غلام دستګیر رستم یار رسنیوته ویلې د دولت ضد ۱۸ وسله وال کسان چې یوه اندازه وسلې اوتبلیغاتي پاڼې ورسره دي اوهم دطالبانو مشهورکسان په کې شامل دی ، امنیتي کسانو دیولړچانیزو عملیاتو په ترڅ کې دزرمت په ولسوالۍ کې نیولې دی . چې دامهال تر ي پوښتنې ګرویږني روانې دي.

پوتین : نیروهای بیگانه از افغانستان خارج شوند

رییس جمهور روسیه ولادیمیر پوتین در بیانات اخیرش درکنفرانس سران پنج کشور،کناربحیرهٔ کسپین در تهران گفته است که ایران و روسیه به وضعیت افغانستان توجه خاصی دارند، پوتین می گوید: ((مامی خواهیم که مردم این کشور درصلح و آرامش زنده گی کنندو نیروهای بیگانه از افغانستان خارج شوند تا مردم بتوانند درمورد سرنوشت شان، خود تصمیم بگیرند.))

قابل ذکر است که در اثرمداخلات و تجاوز و حشیانهٔ شوروی وقت بر افغانستان و مداخلات بیشرمانهٔ کنونی روسیه در امور کشور ما بوده است که سی سال جنگ و و حشت را بر مردم ما تحمیل نمود و علت جنگ و تمام بدبختی های کنونی مردم ما ناشی می شود از مداخله های و حشیانهٔ روسها در افغانستان.

سر مقاله

آتش دموکراسی در زیر خاکستر حکومت نظامی پاکستان

پرویز مشرف در سال 1999 با یک کودتای سفید نظامی حکومت نواز شریف را سقوط و قدرت سیاسی را تصرف کرد که به دنبال آن در سال 2001 رسماً به کرسی ریاست جمهوری نشست.

البته نواز شریف از سال 1990 الی 1999 برای دو دوره ایفای وظیفه نموده و اکنون در تبعید به سر می برد.

پرویز مشرف نه تنها هشت سال تمام در پاکستان حکومت نظامی کرد، بلکه او در راس بزرگترین سازمان نظامی کشور که پاکستان را تحت کنترول دارد و بودجهٔ سالانه آن به بیش از 23 بیلیون دالر می رسد و نیرومند ترین سازمان نظامی است؛ قرار داشت.

کشور پاکستان از سال ایجادش در 1947 تاکنون بیش از نیمی از تاریخ شصت سالهٔ خود را در تحت تسلط جنرال های اردو سپری کرده است و کسانیکه در سال 1977 متولد شده اند. قسمت زیادی از عمر خود را تحت حکومت جنرال ها گذرانیده اند، اکنون برای این افراد قوانین نظامی یک مسأله عادی تلقی می شود.

بینظیر بوتو اولین زن سیاستمدار پاکستان بود که در سال 1988 توسط رییس جمهور غلام اسحق خان به مقام صدارت عظمای این کشور برای دور اول برگزیده شد و در دور دوم نیز به صورت مجدد انتخاب گردید، ولی سه سال قبل از ختم کارش یعنی در 1996 به اتهام فساد اداری از وظیفه اش سبکدوش گردید؛ ولی دختر ذوالفقار علی بوتو که نژاد قومی وی به منطقهٔ کرد نشین ایران باز می گردد، اکنون با پرویز مشرف که برای پنج سال بحیث رییس جمهور پاکستان انتخاب گردیده است، کنار آمده و هردو متفقاً علیه نوازشریف عمل کرده و وی را برای بار دوم به تبعید خارج از کشور مجبور کرند.

زمانیکه بوتو مخالف پرویز مشرف بود در بین مردم از محبوبیت زیاد برخوردار بود، اما وقتیکه بوتو با پرویز مشرف مذاکره را آغاز نمود و به توافق رسید. محبوبیت بوتو و حزب مردم رو به کاهش نهاد؛ زیرا از دیدگاه مردم خانم بوتو با نظامیان علیه دموکراسی معامله کرد و بوتو نمی تواند به وعده ها ی قبلاً داده شده خود عمل کند.

اکنون زمان آن فرا رسیده است که دستگاه نظامی پاکستان در سیاست داخلی یک مقدار به جایگاه اصلی اش برود.

اما در سیاست خارجی رول و سهم رهبری کنندهٔ اردو باقی می ماند ساختار سیاسی پاکستان طوریست که اردو، نیروهای نظامی و امنیتی خلاف کشورهای دیگر در چگونگی اتخاذ تصامیم سیاسی و اقتصادی نقش کلیدی را دارا می باشند.

اردو نه تنها از سرحدات کشور دفاع می کند بلکه شریک اصلی دولت های غیرنظامی در امور اقتصادی و سیاسی کشور نیز هست. به عبارت دیگر اردو تنها نیروی نظامی نبوده، بلکه به مثابهٔ یک نیروی اقتصادی بعضاً فرهنگی به حیث نیروی تعیین کننده درکشور عمل می کند.

اپوزیسیون سیاسی پاکستان که هوادار دموکراسی هستند آنقدر قدرتمند نیست که کاملا اردو را به بارکهای نظامی شان بفرستد.

پاکستان اکنون در سیاست داخلی درحال گذار از یک حکومت مطلق نظامی به یک دموکراسی نیم بند پوشالی قرار دارد و قرار است که بینظیر بوتو توسط جنرالان نظامی به مثابهٔ یک پوشش ضعیف استعمال شود. او باید نظامیان را تحت پوشش قرار دهد و دموکراسی نیم بند را در عرصهٔ سیاست داخلی به نمایش بگذارد.

در عرصهٔ سیاست خارجی بخصوص سیاست خارجی پاکستان به ارتباط کشور های منطقه به ویژه در ارتباط به قضیهٔ افغانستان متکی به نظامیگری و جنگ افزار های نظامی خواهد بود.

به این اساس در آینده، دولت اسلام آباد در برابر دولت کابل با خشونت نظامی عمل خواهد کرد و تا جاییکه به دولت پاکستان ارتباط میگیرد، آنکشور به شیوه های گوناگون به عملیات نظامی علیه دولت کابل متوسل خواهد گشت.

عنصر اساسی یی که در آینده سهم پاکستان را در این راستا کمرنگ می سازد این است که اکنون پاکستان تنها حامی انحصاری مخالفان نظامی دولت کابل نیست. با در نظر داشت نقش جنرال ها و نیروهای نظامی پاکستان در آن کشور و منطقه برای مدت مدیدی آتش د موکراسی در افغانستان و پاکستان در زیر خاکستر حکومت نظامی پاکستان باقی می ماند.

اما اگر رهبران افغانستان با درایت عمل نمایند می توان مردم سالاری و حاکمیت ملی را در افغانستان از گزند جنرال های نظامی پاکستان نجات دهند.

نظری به قانون اساسی

قسمت نهم

نویسنده: پوهندوی داکتر فاروق بشر

تفسیر قانون اساسی در کشور هاییکه پیرو سیستم حقوقی کامن لا هستند، خاصتاً ایالات متحده امریکا از طرف قوهٔ قضاییه صورت میگیرد، معمولاً این نوع تفسیراز طریق اصدارفیصله ها یا احکام قضایی صورت می گیرد. رعایت از چنین احکام یا فیصله ها برای محاکم تحتانی وقوه های دیگر دولت مانند حکم قانون قابل تعمیل و رعایت می باشد. مثال بارز این نوع تفسیردر ایالات متحدهٔ امریکا قضیه محبوسین گوانتانامو است که حکومت را مجبور ساخت تا حق مراجعه به محاکم را برای محبوسین زندان گوانتاناموداد و حکومت آنرا باوجود همه مخالفت ها پذیرفت و برای محبوسین آن زندان حق مراجعه به محاکم را در ایالات متحده داد. قوهٔ مقننه مصوبه یی را که وضع کرده و از طرف رییس جمهور امریکا هم توشیح شده است و به صفت قانون در آمده بود، سترہ محکمه با صدور فتوا قانونی را که مغایر قانون اساسی تصویب گردیده، غیر قابل تطبیق اعلان کرد و قانون از جملهٔ قوانین قابل تطبیق حذف شد.

پس قوهٔ قضاییه در ایالات متحده صلاحیت دارد قوانین و قانون اساسی را تفسیر و زمانیکه اختلافی بین ارگانهای دولت در تفسیر یا تعبیر قانون اساسی یا سایر قوانین پیدا شود، می تواند مداخله کرده موضوع را ارزیابی و فتوا صادر کند که قابل رعایت از طرف جکومت یا سایر سازمانهای دولتی می باشد.

طوریکه تذکر داده شد، سترہ محکمه مطابق حکم ماده یکصدو بیست و یک قانون اساسی صلاحیت دارد در مطابقت قوانین، فرامین تقنینی، معاهدات بین الدول و میثاق های بین المللی ،با قانون اساسی و تفسیر آنها بنابر تقاضای حکومت فتوا صادر کند. گرچه به وضاحت این ماده در مورد تفسیر قانون اساسی از طرف سترہ محکمه تذکر نرفته است و ازاین جهت قوهٔ مقننه چنان تعبیر می کند که این صلاحیت را قوهٔ قضاییه ندارد و عدم قبول فتوای سترہ محکمه در پرتو مادهٔ ۱۲۱ قانون اساسی برای قوهٔ مقننه کدام وجیبه به بار نمی آورد به مشاهده نمی رسد. از طرفی باید گفته شود که فتوا غیر از تفسیر قانون اساسی یک نظرغیر قضایی است و تازمانیکه یک قاضی سترہ محکمه، بحیث یک حکم قضایی، فیصله صادر نکند، ارگانهای دولتی مکلفیت ندارند آنرا الزاما تطبیق کنند. مگر نباید چنان فکرکرد که هرگاه حکومت یا محاکم از سترہ محکمه تقاضای تفسیر قانون اساسی را می کند این فتوا قضایی است نه مشورتی پیروی از آن الزامی می باشد.

در ممالکی که پیرو سول لا یا کانتیننتل لا می باشند، هرکدام از خود سازمان جداگانهٔ نظارت بر تطبیق و تفسیر قانون اساسی را دارند. در فرانسه کمیسیون جداگانه و مستقل نظارت بر قانون اساسی وجود دارد و در آلمان محکمهٔ مستقل از قوهٔ قضاییه بنام محکمه نظارت بر قانون اساسی وجود دارد. خوشبختانه وضع کننده گان قانون اساسی افغانستان، طوریکه تذکر داده شد، این کمیسیون را پیش بینی کرده که تا هنوز قانون مربوط آن راه حل قانونی خود را نه پیموده است و یا وضع نشده و ازاین درک خلایی در تشکیل حکومت ایجاد شده که موجب سؤ تفاهم بین قوهٔ اجراییه و تقنینیه گردیده و روی همین علت است که قوهٔ مقننه و قوهٔ اجراییه در سلب اعتماد وزیر خارجه به تفاهم نه رسیده اند، زیرا حکومت به طرزالعملی که در مورد پروسه رای عدم اعتماد در ولسی جرگه وجود دارد و بر رای عدم اعتماد برای آن استدلال شده و سترہ محکمه عدم رعایت آنرا توسط اعضای ولسی جرگه در مورد پروسه رای عدم اعتماد وزیر خارجه در تالار ولسی جرگه مخالف موازین قانون اساسی از یکطرف و ازطرف دیگر با طرزالعمل داخلی ولسی جرگه دانسته است. البته فتوای سترہ محکمه دلایل زیادی را در بردارد که من در نظر ندارم بالای آن در این مقاله بحث کنم.

اگر در تنظیم قانون مربوط به کمیسیون نظارت بر قانون اساسی صلاحیت تفسیر قانون اساسی به این کمیسیون تفویض شود، در آینده موجب این نوع سؤ تفاهم بین ارگانهای سه گانهٔ دولت نخواهد شد. فکر می کنم اگر افغانستان هم مانند ممالک اروپایی عمل کند و این صلاحیت را برای این اداره بدهد، در آینده ارگانهای دولتی به این بن بست موجوده مواجه نخواهند شد و تفسیر سایر قوانین را مختص به قوهٔ قضاییه سازد.

ادامه دارد

د کورنی اقتصاد سمبالښت

اقتصاد په انساني ژوند کې یو مهم او تر ټولو ضروری رکن دی. اقتصاد د انسان د ژوند په پایښت او سمبالښت، وده اوبرمختګ کې سترہ ونډ لري لکه څنګه چې یوه ټولنه دخپلې بسایني او پرمختګ له پاره اقتصادي منابع لري او له هغوی نه د ژوندانه د څرخ د ګرځولو او یوه متوازن او هوسا ژوند له پاره کار اخلي.

همدا رنګه کورنی هم د اقتصادي چینه یا چینو له پاره اړتیا لري تر څو خپل ورځنی ژوند له هره اړخه ورباندې تامین کاندی.

خو خبره دلته ده چې ځرنګه کولای شو له اقتصادي چینو نه مثبته ګټه اوچته کړو مثبته ګټه په دې مانا چې خپل عایدات په کور کې ځرنګه لګوو، ایا خپل عاید او لګښت ته یو منل شوی او منځنی معیار وټاکو.

که یوازې نن دخپلې ظاهري بڼې دجالبیت په منظور پیسې لګوو او سباته ټوله کورنی وږې تږې شپې او ورځې تېروو بیاله خپل نصیب او قسمت نه سر ټکوو او دنورو حسرت خوروو. دلته ددې یوې خبرې یا دونه ضروري ده او هغه دا چې موږ په خپله یوازې خان نیکمرغی ته رسوو او دنورو په وړاندې خپل حیثیت او عزت ساتو او که مو ژوند بد تېرېږي په هغې کې هم زمونږ بې فکري او بې سنجشي سترہ ونډه لري.

دکورنی عاید او مصرف باید مقایسه شي موږ هغومره باید وخورو چې لږ یې موږ هغه څه باید پاخه کړو چې اخیستی یې شو، موږ باید هغه جامې واغوندو چې په وس مو پوره وي.

زمونږ دکور مصرف باید داسې عیار شي چې له عاید و سره مو تطابق ولري بلکې باید هڅه وشي چې په هره میاشت کې یو څه سپما هم وکړای شو. دغه دخل او خرڅ تر ډیره خده دکور د مېرمنې مسوولیت دی چې دغه مسوولیت باید په سمه توګه ترسره شي، یعنې دا چې دکور مېرمن له خپل تدبیر او دنورو له تجربو ګټه کار واخلي.

ښه او خوشاله ژوند په قیمتی شیانو او مصارفونه تراسه کیږي بلکې ښه ژوند ښه سلیقه، ښه تدابیر او له یو بل سره په همکاری، هم فکری او خواخوږی. دکورنی په نصیب کېږي یوه هوښیاره میرمن او مهربانه مور خپل ورځنی ژوند داسې تنظیموی چې په لږ لګښت خوندور اوصحی او دغذایی موادو له درکه غنی او ګټور خواړه پخوی، همدارنګه له یوه ارزانه ټوکر څخه خپلو ماشومانو ته بنکلی او ښایسته جامې ګڼې د ځینو غیر ضروری شیانو له اخیستو او کارولو څخه ډډه کوي دمثال په توګه: د سینګار او آرایش او دداسې نورو شیانو له رانیولو ځکه په مکرر ډول خان ساتي.

دکور دماشومانو اولویانو دروغتیا دساتلو خیال ساتي، په دې معنې چې خپل کور او نور اړونده شیان چې دورځې په ترڅ کې کارول کېږي پاک وساتي، د ماشومانو کالي او بدن ته ډېره پاملرنه کوي، تر څو خیرن او چټل نه وي په هغه کور کې چې نظافت رعایت کېږي هلته ناروغي لاړ نشي موندلی یادا چې ډیره کمه واقع کېږي چې ناروغي نه وي دارو درمل او ډاکټر ته اړتیا نه پیدا کېږي اومجبور نه دی چې وخت ناوخت پیسې په درملو او ډاکټر ولګوي.

هیله ده ګرانې مینډې او پلرونه د خپل کورنی ژوند دلابنه والی لپاره د کور شته او پیسې په مثبتو او ضروری شیانو و لګوي. او تل باید د څه نا څه سپما په فکر کې هم وي.

دکورني د اقتصادی چارو دسمون او پیاوړتیا له پاره هڅې

هره کورنی هیله لري او د زړه له کومې ددې غوښتوونکی ده چې له اقتصادی نظره پیاوړی وي، تر څو یې هره غوښتنه او هیله ترسره شي او تل په سوکالی او ارامی کې خپلې شپې ورځې تېرې کړي.

مګر دغه هیله هغه وخت دعمل جامعه اغوندی چې دکورنی مشران او نور هغه غړي چې دکار کولو توان اواهلیت لري، لاس په کار شي او ګډې هلې خلې پیل کړي، تر څو ښه عواید بیا مومی او ښه ژوند پرې وکړي.

ډېرې کورنۍ دي چې دښځې له ټولنیزو فعالیتونو سره حساسیت ښیي او هغو ته یې نه پرېږدي یا په بل عبارت اجازه نه ورکوي چې له کوره بهر کار وکړي.

دیادونې وړ ده چې ښځې دټولنیزو کارونو د سرته رسولو په برخه کې مهارت او استعداد لري، خو شرط دادی چې خاوند یې مرسته ورسره وکړي. دبیلګې په توګه که بېسواده وي کولای شي ګنډل او اوبدل زده کړي او له هغې څخه ګټه اوچته او د کورنی د اقتصاد په پیاوړتیا کې برخه واخلي.

معنا دا چې دکورنی اقتصاد دکورنی دغړیو په مرسته او مرستو پیاوړي کېږي. له بلې خوا که مېرمنې خپلې مېرمنې ته د روا او مشروعې آزادی، حق ورکړي او په پراخه تندې او پوره اعتماد دهغې دهڅو او فعالیتونو چې البته سالم وي درناوی وکړي او په دې قانع وي چې د ده مېرمن هم کټ مټ دده په شان دکور په اقتصاد کې رول لرلی شي، نو هغه دې چې پایله به یې هم عالي وي مینه او محبت به تل بر قرار وي، ورځ په ورځ به یې په ګډ ژوند کې مثبت بدلونونه راځي، ماشومان به یې ارامه اوبسیا وي او ښه روزنه او پالنه به یې په برخه شي.

او له بلې خوا دکار او فعالیت په صورت کې نه یوازې دا چې کورنی یې په اقتصادي لحاظ بسیا کېږي، بلکې دټولنې او هېواد حق او دین هم په دغه صورت کې ادا کېږي.

بهار

برای معشوق

مدتی است نمی دانم چگونه از چشمانت بنویسم...از نقش و نگار آن نگاه معصومت...که از لا بلای پیچ و خم آن عشق را آغاز کردم...

مدتی است خود و زنده گی ام را در تو گم کرده ام ...آن چنان که امید زیستن و حل معمای زنده گی ام تنها تو شده ای!

...دیری است آسمان خاطرم از نظارهٔ شب های بی ستاره خسته است ...

ستارهٔ من!

خستگی هایم را با بوسه از من بگیرکه سخت محتاج تسکین تو ام...

بگذار در شهر افکار شیرین تو غرق شوم...بگذار در شعاع محبت تو که تا کرانه های بیکران ادامه دارد آسوده چشم بر هم بگذارم...

بگذار بدانم که دیگر در دستان تو آواره نیستم...بگذار تنها شعر پرواز تو باشم...

ای باور زنده گی ام! میدانی اشک های شبانه ام را برای دوری از تو می ریزند...ندیده ای مرا که سلام سحر گاهم و شب خوش شبانگاهم را پنهان از نگاه آیینه های رنگ پریده با عطر یک بوسه برایت می فرستم...

ای پاک تر از هر آیینهٔ بی غبار...من گرفتار قمار عاشقانهٔ توام و اما تو!

آری! دلواپس از برگ های زرد پاییز یی که برگ سبز عشقمان را با خود رنگ می کنند...

ای درخت تنو مند عشق!...شیرین تر از عشق تو کجا می توان یافت؟

در این شب تیره که آسمان به یاد تو از دانه های اشک من پر است من به تو پناه آورده ام... تو که از همان آسمان برای من آبی تری...

من به تو می اندیشم ای خوشبو تر از هر بهار و ساده تر از زمستان برفی...جهان کوچک من از تو زیباست...و عطر لبخند تو سرمست...

پس مرا به فصل از یاد رفتهٔ عشق مسپار...و مرا از آینده ات منزوی مگردان ...به من فرصت ده تا در آغوش بخشایندهٔ تو لحظه یی با غمهایم وداع گویم وداع....

زمان

اگر خواهان زنده گی هستی، وقتت را به هدر مده، وقت مانند پارچه ایست که قبای زنده گی با آن دوخت می شود. ممکن است ثروت از دست رفته را با سعی و کوشش مجدداً به دست آورد و علم فراموش شده را با مطالعه به خاطر اورد، ولی زمان که از دست رفت به هیچ وجه کوشش و قیمت مجدد به دست نمی آید و برای همیشه در قلمرو ابدیت مفقود الاثر می گردد.

زمان خود مکان تکامل انسانی است.

زمان را صرف تفکر کنیم، چون منبع قدرت است.

زمان را صرف کار کنیم، چون بهای موفقیت است.

زمان را صرف تفریح کنیم، چون دریچهٔ حکمت است.

زمان را صرف مطالعه کنیم، چون گنجینهٔ حکمت است.

زمان را صرف کمک به دیگران کنیم، چون مسیر عزت است.

ندای مادر بی بضاعت

ای فرشتگان آسمان ، ای فرشتگانی که بر گرد شاخسار ها پرواز می کنید، لحظه یی خاموش شوید و سر و صدا مکنید! زیرا کودک من در این جا به خواب رفته است.

ای نخل های رفیع ، ای شاخهای سرو که از سیلی باد های وحشی بخود می لرزید و می خروشید از جوش و خروش خود دست بر دارید و ساکت باشید ؛ زیرا کودک من برای خفتن دیده برهم نهاده است. پسرک افسردهٔ من از فرط گریستن به ستوه آمده است. حالا می خواهد اندکی از غصهٔ خود را فراموش کند و در روی زمین بخسبد.

خاموش شوید و خواب کودک مرا برهم مزنید.

طفلکم در آغوشم به خواب رفته است. اگر از سرما بیدار شود لحافی ندارم که به رویش بیفگنم و دوباره به خوابش کنم. ای فرشتگان آسمان که گرد شاخسار ها در پروازید، لحظه یی خاموش شوید، زیرا کودک من در اینجا بخواب رفته است.

نشست مقدماتی اجلاس ایکو در ....

آقای بهین گفت این اجلاس دو روز ادامه خواهد داشت و در روز سوم، شرکت کننده گان از اماکن تاریخی شهر هرات دیدن خواهند کرد.

شرکت کننده گان این نشست، دیروز در مورد مسایل اقتصاد، انرژی، ترانزیت و امور فرهنگی بحث کردند.

در آخرین روز این اجلاس که ریاست آن را رنگین دادفر اسپنتا وزیر امور خارجهٔ افغانستان به عهده خواهد داشت، وزیران خارجهٔ عضو سازمان همکاری های اقتصادی، بر روی اسناد و موافقت نامه های پیشبینی شده، بحث خواهند کرد.

به این ترتیب، افغانستان برای یک دورهٔ یک ساله، تا زمان برگزاری اجلاس بعدی وزیران خارجهٔ عضو ایکو، ریاست این سازمان را بر عهده خواهد داشت.

احتمال می رود حامد کرزی رییس جمهور افغانستان نیز در آخرین روز نشست وزیران خارجهٔ عضو ایکو در هرات، شرکت کند.

سازمان همکاری های اقتصادی (ایکو)، در سال ۱۹۸۵ میلادی، توسط سه کشور ایران، ترکیه و پاکستان ایجاد شد. در سال ۱۹۹۲ و پس از فروپاشی شوروی سابق، افغانستان و شش کشور از جمهوری های سابق شوروی، به این سازمان پیوستند.

له طالبانو سره د خبرو په اړه ....

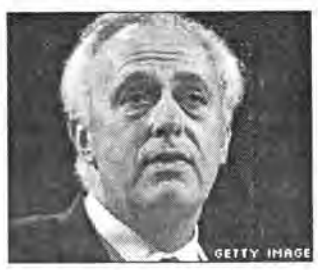

یوازې د پوځ پرمټ د ستونزو هوارول د افغانستان د لانجې د غوڅولو لاره نه ده نومورې د روانو نا امنیو د ختمولو له پاره پر حکومت د خلکو د باور تر لاسه کول تر ټولو مهمه اړتیا وبلله نومورې وویل د سویل نا امنیو ، چې ان پر کابل یې اغیز کړی. په تیرو پنځو کلونو کې د هیواد پر اقتصادي، ټولنیز او سیاسي پرمختګ سیوری کړی او د راتلونکي په اړه یې د خلکو باور کمزورى کړی دی زیاته کړه چې کابل ته په هممې اړه له چارواکو سره د خبرو له پاره راغلی ووچې څه ډول د خلکو بایللی باور بیرته ګټل کیدی شي

ښاغلي براون ووېل "مونږ اړیو د اسې لارې چارې وموموچې پر مټې یې خلکو ته دا باور ورکړو چې په افغانستان کې اوسنی حکومت، ولسواکي او سیاسي نظام د اوږدې مودې له پاره پایېږي، او د دوی نیکمرغي د حکومت په مخالفت کې نه، بلکې د حکومت په ملاتړ کې ده کابل ته زما د سفر اصلي موخه هم د اسې لارو چارو ارزول او موندل دي چې معلومه کړو ، مونږ څه ډول کولی شو ولس ته د راتلونکي په اړه د ډاډ او باور د ورکړې په برخه کې له ولسمشر کرزي سره مرسته وکړو "

دغه لوړ پوړي برتانوي چارواکي دغېنو لویدیځو مطبوعاتو دا اوازې هم رد کړې چې ګواکې د طالبانو په اړه د برتانیا په حکومتي تګلارو کې یو ډول بدلون د رامنځته کیدو په حالت کې دی خو دا یې ومنله چې له طالبانو سره د پخلاینې په اړه د ولسمشر کرزي د وړاندیز ملاتړ کوي

ده وویل "د ولسمشر کرزي د تګلارو له ملاتړ پرته د طالبانو په اړه زمونږ په دریځ کې هیڅ ډول بدلون نه دی راغلی زمونږ باور دا دی چې له طالبانو سره د پخلاینې په اړه هر څه باید مخامخ د ولسمشر کرزي له لوړې ترسره شي او مونږ به په دې برخه کې په غوڅه د هغه ملاتړ وکړو دا کار زمونږ د تګلارو د بدلون مانا نه لري د ښاغلي کرزي ټینګار دهیواد په سویل کې د هغو ډلو او کسانو پخلا کول دي چې له حکومته ناراضه او ګیله من دي مونږ یوازې د دغه دریځ ملاتړ یو او له طالبانو سره له خپل لورې د مخامخ خبرو نیت او اراده نه لرو "

ښاغلي براون دا انګیرنې هم رد کړې چې د طالبانو په وړاندې د نرمښت ښودل او له هغوی سره د سولې خبرو ته د افغان چارواکو ناسته ګواکې د لویدیځ د کمزورتیا نښه ده برعکس یې ټینګار دا و چې یوازې پر پوځي لارو ټینګار د اوږدې مودې له پاره د افغانستان لانجه نه شي غوڅولی

د پخلاینې له هڅو نه د نومورې انګیرنه دا وه چې په سویل کې له حکومته ناخوښه کسان باید په سیمه ییزه کچه په واک کې ورشریک کړل شي او په دې قانع کړل شي چې د هغوی غوښتنو او وړاندیزونو ته پام کیږي خو دا یې هم په سپینه وویل چې دا به سخت دریځي طالب چارواکي نه بلکه د هغوی عادي کسان او د ټیټې کرښې قوماندانان او مشران وي

زمان را صرف کمک به دیگران کنیم، چون مسیر عزت است.

ندای مادر بی بضاعت

ای فرشتگان آسمان ، ای فرشتگانی که بر گرد شاخسار ها پرواز می کنید، لحظه یی خاموش شوید و سر و صدا مکنید! زیرا کودک من در این جا به خواب رفته است.

ای نخل های رفیع ، ای شاخهای سرو که از سیلی باد های وحشی بخود می لرزید و می خروشید از جوش و خروش خود دست بر دارید و ساکت باشید ؛ زیرا کودک من برای خفتن دیده برهم نهاده است. پسرک افسردهٔ من از فرط گریستن به ستوه آمده است. حالا می خواهد اندکی از غصهٔ خود را فراموش کند و در روی زمین بخسبد.

خاموش شوید و خواب کودک مرا برهم مزنید.

طفلکم در آغوشم به خواب رفته است. اگر از سرما بیدار شود لحافی ندارم که به رویش بیفگنم و دوباره به خوابش کنم. ای فرشتگان آسمان که گرد شاخسار ها در پروازید، لحظه یی خاموش شوید، زیرا کودک من در اینجا بخواب رفته است.

د هلمند د جالاتو په اړه او په ځانګړې توګه د ځینو لوړپوړو افغان چارواکو دې نیوکو ته چې دهلته د برتانوي ځواکونو له پراخ شته والي سره سره ورځ په ورځ حالات لاپسې خرابیږي، د ښاغلي براون خواب دا و چې سرتیرې یې په خورا سخته حالاتو کې د غه ولایت ته د ثبات د راوستو په هڅه کې دي

هغه وویل

"زما په باور دوی حق لري چې اندیښمن و اوسي ځکه د هلمند د روانو حالاتو له اړخه داسې څه نشته چې د ډیر ویاړ وړ وبلل شي البته زمونږ سرتیرې دهلته په خورا سختو حالاتو کې په خورا ښایسته بڼه دنده تر سره کوي خو دا هم ربښتیا ده چې د هلمند خلک لا هم هغه امنیت او اقتصادي پرمختګ نه لري چې اړتیا یې لیدل کیږي خو زه دا ډاډ ورکړې چې هر څه به سم شي"

ښاغلي براون دا انګیرنې هم رد کړې چې د برتانیا ګواکې د نورو هیوادونو په پرتله په افغانستان کې د پرمختیایي چارو له پاره لږې پیسې لګوي. ده وویل حکومت یې په افغانستان کې د نورو په پرتله د دوهم لاس او څنګزنو ټرونونو په ځای په خپله افغان حکومت او د لومړي لاس پروژو ته ډیر لومړیتوب ورکوي

د ښاغلي براون په باور دا هغه لار ده چې له افغانستان سره کیدونکې مرستې بیرته بهر ته لاړه نه مومي او ګټه یې له هره اړخه په خپله د افغانستان اقتصاد ته رسېږي

هشدار امریکا علیه ....

شبکهٔ مقابله با جرایم مالی افزوده است که براساس بیانیهٔ گروه اقدام علیه پولشویی، وضعیت موجود در ایران موجب بروز "آسیب پذیری قابل توجه در نظام مالی بین المللی است."

گروه اقدام علیه پولشویی، که یک سازمان بین المللی است، در بیانیهٔ خود که روز 11 اکتوبر انتشار یافت به سی و چهار کشور عضو این گروه توصیه کرد تا از نهادهای مالی خود بخواهند خطرات ناشی از وضعیت موجود در ایران را در معاملات خود با این کشور در نظر بگیرند.

گروه اقدام علیه پولشویی همچنین از دولت ایران خواست تا به ضعف سازوکارهای موجود در این کشور رسیده گی کند و گزارش صندوق بین المللی پول در زمینه اقدامات لازم برای بهبود این وضعیت را مورد توجه قرار دهد.

روزنامه ملی اراده
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خود شان مربوط است

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (3) افغانی
سالانه: 1000 افغانی
شش ماهه: 600 افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه 200 دالر امریکایی
شش ماهه 120 دالر امریکایی

روزنامهٔ ملی اراده
مرکز نشراتی افغان
موسس و صاحب امتیاز:
حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: فضل الرحمن اوریا
موبایل: 0798 20 83 99
معاون: خادم احمد
موبایل: 0700 59 62 05
مهتمم: سپرغی. نسوه
ادیتور پشتو: سهراب دیدار
موبایل: 0700222726

خبرنگاران :
سیدالرحمن سالار – 077 440 8507
علم جان پتمل – 0799412943
کمپوز: محمد جمیل احمد
دیزاین: محمدجمیل احمد و انجینر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازار یابی : عبدالسمیع
موبایل : 0700 24 43 84
آدرس : دهمزنگ، عقب بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل ادرس : Daily.erada@yahoo.com
پست بکس : 304

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Fazal Rahman Oriya
Mobile: 0798208399
Collector: Sparghai Nastoh
Pashto Editor: Suhrab Dedar
Journalists: S.salar & Alam Jan patmal
Mobile: 077 44 08 507
Composer: Breshkay Hanifi
Designer: M.Jamil Ahmad & Eng,Moh Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: Daily.erada@yahoo.com
Post box: 304

که جګړه پای ونه مومي ....

خو دوی داتوطیې په نطفه کې شنډې نه کړي او جګړې يې تردې خايه راورسولې . اوس هم که افغانان د نظام جوړونې له پاره د نړیوال ملاتړ ترڅنګ په بین الافغاني تفاهم باور و نه لري . **نه یوازې دا چې جګړې به پای ونه مومي بلکې موجوده نظام به په هېڅ بڼه د پایښت چانس ونه لري ، د امریکایي خواکونو ترسیوري لاندې نظام نه شي ټینګېدای ، او په زورکلي هم نه شي جوړېدای**

موجوده نظام چې د نړۍ شپږو کلونو په موده کې تردې پرا و پورې را رسېدلی دی ، ټول تګلوری يې زمونږ د ټولنې دنبض پر خلاف دی ، امریکا یو کوچنی اقلیت راپورته کړ او واک يې ورته وسپارلو او لوی ولس يې پرې ووهلو . که څه هم په ریاستي پاکنو کې ملت دخپلې ارادې تمثیل وکړ او په اکثریت رایو سره يې حامد کرزی د دولت د ریاست ترڅوکۍ ارګ پورې بدرګه کړ. خو له بده مرغه د دولت رییس دټولو الې او یو شمېر ابن الوقت خلکو په کلابندی کې پاتې شو . دملت او دولت ترمنځ همدا د کرزي اطرافیان حائل شول **اوس ددې وخت رارسېدلی چې کرزی صاحب دا خندونه چې د د ه او ملت تر منځ را منځته شوې له منځه یوسي او له ملت سره مستقیماً اړیکې پیدا کړي ، نو ملت به يې ترشاو دربړي، په دې ډول د نظام د ټینګښت چانس ممکن کېدای شي**

پ - ملګرو ملتونو او د افغانستان دولت له وسله والو مخالفینو سره د سیاسي روغې جوړې اعلان کړی ، تاسو دې جریان ته له کومې زاویې ګورئ؟

ځ - ملت له هغې ورځې چې په یو او بل نوم په خپلو کې سره جنګول کېدل منلې وه چې افغانان په خپل لاس نظام جوړولو ته نه پرېښودل کېږي . او داسې یو نظام چې ټولنه يې په سیوري کې د ازادۍ احساس نه شي کولای پرې تېپې د بن غونډه جوړه شوه او له افغانانو څخه داسې خلك ور وغوښتل شول چې خپل کلي او کور ته نشي تلای . داځو لاپرېږده چې دملت نماینده ګي وکړي ، په ملت کې دپښو خای نه لري . همدا ټن که ټوپك ورسره نه وي . دوی به هم نه وي امریکا او د ملګرو ملتونو مؤسسې د جګړې یوه خوا په غونډه کې کینولې د ملت په نمایندګۍ نوري خوا وي يې د دښمن په لیست کې ونیوې او جګړه يې پرخلاف پیل شوه . په ډله ییزه توګه وژنې وکړې وشوې . امریکا په دې ډله ییزو وژنو کې مستقیماً لاس درلود

اومسوولیت پر غاړه لري ، په زرګونو طالبان چې ددې خاورې بچیان دي په کانټینرونو کې داکسیجن د نشتوالي له امله په شهادت ورسول شول چې په اورېدلو سره يې دیوه سالم انسان غوږونه خیږېږي او دخبرو په اورېدو يې سړی خپل طبیعي حالت له لاسه ورکوي . دا ټول جنایتونه پټ شول ، دا ترور نه دی ، دا دبشر دحقونو خلاف عمل نه دی؟ ،واقعیت دا دی چې افغانستان د ټولو ورونو قومونو ګډ کور دی او په ګډه به په دې ګډ کور کې ژوند کوي . دلته هر افغان که پښتون ، تاجك ، ازبك ، ترکمن، پشیي ، نورستاني ، بلوڅ او هزاره دی اول مسلمان دی بیا افغان دی ، کله چې مسلمان شو بیانو دقوم او ژبې په خاطر جګړه هم نه کوي ، دا جګړه کوونکي چې دقوم او ژبې په سر یو پر بل وهي ،سبا ته بیا بل پر بل وهي دا د اسلام ضد قوتونه دي چې غواړي افغانان په خپلو کې سره وجنګوي

پ - د ملګرو ملتونو او افغان دولت له خوا له حکمتیار او ملامحمد عمر سره دسیاسي روغې جوړې اعلان څنګه عملي کېدای شي چې امریکا دا دوه کسان تروریستان ګڼي که په دې اړه نظر راکړئ ؟

ځ - ملګرو ملتونو د خپل جوړېدو له ورځې بیا تردې مهاله چې (۴۲) کاله کېږي په نړۍ کې یوه ستونزه هم نه ده حل کړې او په افغانستان کې هم ناکام دي . خلك د دوی په خبرو باور نشي کولای ، خو افغاني لانجه د حل لار لري ،افغانانو ته باید اجازه ورکړل شي ترڅو خپلې ستونزې په خپله حل کړي ملاعمر او حکمتیار که سیاسي تیروتنې کړي ، داخو د دې معنا نه لري چې له خپل کلي ، کور اوژوند کولوڅخه دې بې برخې وي ، هغوی په دې هېواد کې د ژوند کولو حق لري ، دسیاست کولو حق لري . **دلته د کمونیست رژیم ټول پاتې شوني په نظام کې شامل او واکمن دي خو ملا عمر او حکمتیار ته تروریستان ویل کېږي ، دا د زور منطق دی چې چوکاټ نه لري**

پ - د افغانستان په اساسي قانون کې له نړیوالو سره د ازاد بازار خبره منل شوې ، خو اوس ګورو چې په مارکیټ کې دهېوادوالو د ژوند د اړتیا وړ لومړني مواد لکه غذایي مواد او دسونګ توکي له اسمان سره خبرې کوي ، ملت د پانګوالي په دې نظام کې په دوو طبقو ویشل شوی یوه طبقه يې پانګه وال دي چې پانګه لاس په لاس لیږدوي تاسو دیوسیاستوال په توګه پوښتنه څنګه څوابولای شئ ؟

ځ - کله چې ملت د پانګه والو په لاس یرغمل شي ، فقیر او بې وزله شي داسې نظام له اسلام سره په مخالفت کې دی . اسلام تل دبې وزلو مدافع دی . که د نړۍ ټول قانون پوهان را جمع شي او اساسي قانون جوړ کړي خو چې له اسلامي قانون سره په مخالفت کې وي هغه نظام د بشریت ستونزو نه مثبت ځواب نه شي ویلای

پ - نړیوالو د بیا رغونې له پاره تراوسه پورې ترسلو ملیاردو ډالرو لګښت کړی ، خو اساسي بدلون نه ترسترګو کېږي . کار نشته - بې وزله ده . د داډول مرستو په اړه خه نظر لرئ چې ولې بې دخلکو په ژوند کې اساسي بدلون نه دی رامنځ ته کړی ؟

ځ - د نړیوالو د مرستو په اړه خو دمالیې وزیر انورالحق احدي خوځله مطبوعاتو ته وویل چې نړیوال له خپلو مرستو (۸۰٪) په خپل لاس او په خپله خوښه لګوي او (۲۲٪) د افغانستان د دولت له لارې اصل خبره داده چې نړیوال اول نظام جوړول غواړي چې د زور منطق ورسره منلای نه شي . او په دوهمه مرحله کې بیا احتمالي بیا رغونه په اساسي ډول پیلوي لکه د اوبو د بندونو جوړول ، نهرونه جوړول او دطبیعي زیرمو په راسپرلو کې علاقه ښودل. خو نړیواله ټولنه له هغې پوښتنې سره مخ شوې چې چرګه مخکې پیدا شوې او که هګۍ . دوی له طالب او حزب اسلامي پرته په نظام جوړولو شپږکاله تیر کړل چې نظام جوړ کړي خوجوړ يې نه کړ. اوس ورسره له دومره وژنو او خرابیو وروسته په نظام کې د ګډون خبره کوي ، په داسې حال کې چې که چېرې دنړیوالو مرستې پر **بیا رغونه مصرف وای نن به هېڅا هم د بې وزلې په حالت کې ژوند نه کاوه ، هر چاته خوشا ل ژوند درلود او هېڅا به له امریکا سره په زړه کې دښمنۍ ته ځای نه ورکاوه ، او نه به هم چاپه خان پورې بم ټاړه**

که دامریکا ولسمشر بوش د نړۍ د امنیت او تل پاتې سولې له پاره لږ فکر وکړي او دجوش پر ځای په هوش شي ، په نړۍ کې دې د بې وزلۍ پر ضد مجادله وکړي . له اسلامي نړۍ سره دې اړیکې دوستانه کړي

چې خپل خوږ ژوند له لاسه ورکړي او هم نور انسانان ووژني هېڅ سالم انسان به د انسانانو وژنې ونه منې او خان وژنه خو له انسان وژنې هم سخته ده هغه ورځ چې بې ګناه عسکر په کابل بنار کې شهیدان شول او خان مرګي هم په کې و زمونږ وروڼه او زامن دي ترڅوبه دا وژنې دې وي ترڅو به افغانان یو بل وژني ؟

. ترڅو به دجګړو عوامل په خپل حال پاتې وي . جګړې به دوام لري. ناټو او کرزی دې لاس ترزنې کې نه ني . په هېواد کې دې دجګړو عوامل له منځه یوسي . جګړه دې ودروي . پارلمان که دخلکو استازی وي نو خپل خلك دې له وژنو وژغوري . له مخالفینو سره دې د سیاسي روغې جوړې له پاره له دولت سره همکاري وکړي چې بین الافغاني جوړجاړی راشي په واقعیت کې بیارغونه په اساسي ډول نه ده ترسره شوې په پل ، پلچك اوسرك د کریږ اچول رغونه نه بلکې د بیا رغولو معنا لري

پ - ستاسو په اند د افغاني ستونزې حل په خه کې دی؟

ځ - افغاني ستونزه سره له دې چې نړیواله شوه او دافغانانو له لاسه وتلې خو مونږ نهیلي نه یو قضیې ته هم حل لرو او نړیوال امنیت او سولې ته نسخه تجویز کولای شو . لومړی دې **دولت رسماً اعلان وکړي چې (۳۴) ولایان به کورته ځي او پر ځای به بې نوي کسان مقررېږي ،د نویو والیانو په ټاکنه کې د ډ دولت ملت ته مراجعه وکړي او له ملت څخه د ډ کارپوه ، مستعد ، متعهد په ټولنه کې محبوب کد رونه دنویو والیانو پر ځا ی مقرر کړي ، د امنیې قوماندانان دې هم نوي کسان وټاکي ، محلي اداره دې دوالي په موافقه جوړه شي ، دولت دې د سیمه ییز حکومت ورځنۍ چاري وخاري ، زاړه والیان دې له هېواد څخه له وتلو منع شي چې کاري پوهه ولري ، قومي او ژبني تعصب ونه لري ټول بندیان دې له قید او شرطه پرته له زندانونو څخه ازاد شي ، عمومي بښنه دې اعلان شي ، دګواتنا نامو او بګرام په ګډون ټول زندانونه دې ونړل شي ، له ملامحمد عمر او حکمتیار سره دې خبرې پیل شي**، په هېواد کې چې نظام جوړشي نړیوال به ډېر ژر اساسي بیا رغونه پیل کړي، اوربند دې اعلان شي، د بهرنیو عسکرو د شتون په خاطر دې مهال ویش جوړشي، جګړه به د تل له پاره پای مومي د کرزي د ریاستي دورې په موده کې ټول سیاسي او فرهنګي سیاستوال کولای شي د راتلونکو ریاستي ټاکنو له پاره چې دکرزي دریاست موده پای ته رسېږي تیاری ونیسي . په ستونزو د برلاسي له پاره دې د ټولو خوا وو ترمنځ دتفاهم یوه کمیټه جوړه شي . د ازادو ټولټاکنو د ځارنې له پاره دې د ملګرو ملتونو د موسسې تر څنګ د خپلواکو هېوادونو استازي د ټولټاکنو ځارنه وکړي خو په دې خپلواکو هېوادونو کې دې زمونږ ګاونډیان برخه ونه لري د نړۍ د امنیت او تل پاتې سولې له پاره که دامریکا ولسمشر بوش لږ فکر وکړي او دجوش پر ځای په هوش شي په نړۍ کې دی د بې وزلۍ پر ضد مجادله وکړي له اسلامي نړۍ سره دې اړیکې دوستانه کړي خبرې دې دحل لاره وګني . له زور ازمویني څخه دې ډډه وکړي اوبه دې توګه به نړیواله سوله را منځته شي ، بیابه نه القاعده وي او نه به جګړه وي

اصول مقدماتی مدیریت

مدیریت و معامله اسناد

قسمت اول

نویسنده داکتر محمداسماعیل ذبیح

هدف : هدف عمدهٔ این مضمون ایجاد سیستم های دفتر داری و روند مناسبات قدمه های آن با یکدیگر وتبادلهٔ اسناد و اجرات پالیسی ها، احکام و فرامین پیشنهادات بررسی عرایض و شکایات در قدمه های مختلف دفاترو مدیریت هامی باشد که یکی از معضلات عمدهٔ امور اداری را درشرایط فعلی احتوا نموده و مانع بزرگ سرعت عمل در وظیفه و بروز رکود در امور محوله گردیده، نارضایتی ها و شکایات عمدهٔ پرسونل ومرا جعین را بوجود می آورد که این همه بنوبه خویش سبب عقب مانده گی و انارشی در امور اجتماعی گردیده، ارگان مربوط را به تباهی میکشاند.

عوامل عمدهٔ این پدیدهٔ ناگوار عبارت اند از:

-عدم تطابق معیارهای قدمهٔ مدیریت (پست)بامعیارهای مسلکی ودانش شخص افراد تقرریافته.

- ایجاد تشکیلات پراگندهٔ بی مورد وغیرضروری.

- عدم توازن مکافات و امتیازات دولتی برای مدیران ومامورین.

- موجودیت تبعیض های قومی، لسانی، جنسی، در تقرر اشخاص.

- عدم فراهم آوری دانش مسلکی و ارتقای مسلکی در ادارات.

- عدول از اصل پیروی از قانون، عدالت واحکام آمرین.

- عدم مراعات نمودن تسلسل قدمه ها دراجرأت امور.

- خود سری و عدم مشوره با مسوولین امور درموارد مهم حیاتی.

- فقدان انسیاتیف و ملکه در اجرای امور.

- عدم ایجاد تیم(کمیته) مشوره دهی علمی ومسلکی در اجرای امور.

- عطالت در اجرای پالیسی، احکام، اوامر و ترا کم آن در دفتر به بهانه های مختلف.

طرز العمل: - برای جلوگیری از چنین روند اداری و بی کفایتی مدیریت و نجات مردم وکشور از عقب گرایی و انارشی لازم می افتد تا تمام ساختار های تشکیلاتی چه درقدمه های بزرگ دولتی و چه در قدمه های پایین مطابق اهداف قبلاً تعیین شده برای ارتقای سطح زنده گی و رفاه اجتماعی کشور و مردم ایجاد گردد و در آن از حد اقل مصارف، مفاد اعظمی بدست آید. هیچ گاه تشکیلات به مقصد کاریابی شخصی و یابزرگ نمایی که ضربهٔ بزرگ بر پیکر اقتصاد کشور میزند، ایجاد نگردد. از ایجاد تشکیلات دوگانه و مشابه که عین هدف را دنبال مینماید. جداً جلوگیری گردد. هر قدمه دارای معیارهای وظیفوی مشخص بوده که باید با شخص تعیین شده تطابق داشته باشد. بدین منظور برای هر پست دولتی کاندیدان واجد شرایط دعوت گردیده. هیچ کاندید به ارتباط قوم، لسان، جنس، و نژاد مسترد نگردد. که این را بنام مشارکت ملی یا EQUAL OPPORTUNITY ETHNICITY EMPLOYMENT یاد میکنند و در آن امکان دارد. که از یک قوم و یاجنس نظر به لیاقت و معیارهای قبول شده چند پست اشغال گردد و دریک پست دیگر بنابر معیارهای تعیین شده از ملیت دیگر چند نفر جاگزین خواهند شد. نه اینکه پست های دولتی رامانند استحقاق کوپون بین اقوام تقسیم نمود و مدیریت ناکام را بوجود آورد.

- جدیت در اجرای اوامر، احکام، پالیسی ها و عرایض در یک مدیریت از مهم ترین اصل پیشبرد امور بوده که هر گاه یک مکتوب، پالیسی، عریضه و یا امر بیش از 24 ساعت در شعبه توقف کند؛

- آنرا یک مدیریت عاطل و هر گاه یک پالیسی، فرمان، مکتوب ویا عریضه بیش از یک هفته در شعبه معطل گردد. آنرا یک مدیریت بی کفایت و ناکام نامیده میتوانیم . بناً بهترین مدیریت آن است که هیچ امری از امور از یک روز به روز دیگر در آن معطل نگردد.

- ایجاد کمیته های مشورتی و یاتیم همکار که انتخاب آن نشان دهندهٔ لیاقت و دانش خود آمرین و ارگان دولت است و باید دارای دانش عالی مسلکی، تقوی تجربه عالی کاری و اخلاق شایسته باشند.

این کمیته های مشوره دهی نیروی بزرگ تقویهٔ امور مدیریت را تشکیل داده. که باموجودیت آن تمام امور تحلیل وتجزیه گردیده و به حسن صورت به پیش میرود. این کمیته ها پیشنهادات خویش را به مقام های مربوط ارایه نموده که در آن راه های حل معضلات و پرابلم ها دقیقاً سنجش میگردد.

- ایجاد کورس های داخل خدمت بخاطر ارتقای سطح دانش مدیران و سوپروایزران از اساسات مدیریت بوده که با الخصوص در جوامع روبه انکشاف که سطح تحصیلات آنها آنقدر بلند نیست. ارزش خاص دارد از اینرو ترننیگ پرسونل در رشته های مربوط آن برای مدیریت سالم خیلی ها پر ارزش تلقی میگردد. که البته نصاب تعلیمی آن و استادان نظر به مسلک و سطح دانش پرسونل از طرف آمر شعبه تعیین و تثبیت میگردد.

- پیروی از قوانین و لایحه ها بخشی از مدیریت سالم بوده که هر مامور، مدیرو آمر باید لوایح وقوانین وزارت مربوط وقانون اساسی کشور را دانسته مطابق آن اوامر را پیشبرده هیچ گاه مفاد قانون را به مسخره نگرفته و در راه تطبیق آن باید صادق باشد.

- عدم مراعات از تسلسل قدمه های اداری مراجعه بی مورد درصورتی که یک آمر بدون در نظرداشت قدمهٔ تحت امر خویش مادونان را در دفترخود حاضر نموده به شکل خصوصی با آنان مسایل را مطرح میکند. و یا اینکه مادونان بدون تسلسل قدمه ها نزد آمرین رفته مسایل را مطرح میکنند که هر دو حالت بدترین شکل اداره بوده، ارگان مربوط را به بی نظمی، تباهی، بی اعتنایی وانارشی میکشاند، ازآن باید جداً کناره گیری نمود، وقت رسمی را نباید به بهانه جلسه و یا ملاقات ها ضایع ساخت که بد بختانه در این اواخر خیلی از نام آن شهروندان ما متنفرشده اند. برای جلسات زمان وپروگرام معین را تعیین که در آن هیچ گونه مشکل به مراجعین وارد نگردد.

پایان قسمت اول